

מאמר השקפה

פר' משפטים
ש"ת תשפ"ה לפ"ק

קרית יואל לערובת מסכת עירובין...

די סוגיא פון 'עירובי תחומין'

מאמענטאל איז די נייעס אז די הייליגע שטאט קרית יואל שרייט 'הצילו'.

די עיר ואם בישראל קרית יואל, די גרעסטע חסידי'שע שטאט אויפ'ן כדור הארץ, די איינציגסטע סאטמארע שטאט, דערזעט זיך ביי א קריטישן פונקט אין איר אנטוויקלונג.

אין די לעצטע טעג איז ארויס די נייעס אין די גאס, אז 'קרית יואל' ארבעט גאר שווער צו פארזיכערן אירע גרעניצן.

די עיר ואם בישראל וואקסט און בליעט בליעה'ר אויף א גאר שנעלן לויף, מ'איז גערישט אין א נישט-לאנגע צייט ארום צו מעלדן אז עס האט זיך אריינגעצויגן דער 'צען טויזנטסטער' חסידי'שער איינוואוינער אין קרית יואל בליעה'ר.

אבער דא איז אריינגעקומען אן 'עמורדשענס' רוף.

די לעכטיגע הייליגע ערליכע וויזשניצער קהילה פון וויליאמסבורג, שליסט קאנטראקט, און בויעט הייזער אינערהאלב קרית יואל'ס גרעניצן.

די ערשטע קשיא איז? מה כל הרעש?! וואס שרייט מען "הצילו?!" וואס האט אזוי שרעקליך פאסירט?! ערליכע וואוילע אידן ווילן וואוינען נעבן די הייליגע שטאט קרית יואל. וועמען שטערט עס דען? לית מאן דפליג אז עס איז די

בפרט היינט ווען דאס יונגווארג, אינגעלייט, אינגע פרויען, בחורים, מיידלעך, אלעס ליינט... מ'ליינט אויסגאבעס, מ'ליינט מכל הבא ליד, און יעדער וואס האט נאר א 'טעכנאלאגישן פעדער' אין די האנט איז כהיום א רבי, א רב, א משפיע, (א 'סעלעבריטי' אויפ'ן היינטיגן שפראך) אפגעזען פון זייער פערזענליכן מצב...

רעדע פון אפגעהיטענע טייערע הייליגע אידן, זיי זענען מחנך זייערע קינדער אויפ'ן שענסטן וועג, זיי זענען א טייל פון א הייליגע קהילה לאות ולמופת, עס וואלט אפשר געדארפט זיין א זכ'י פאר קרית יואל צו האבן ביים שוועל אזעלכע וואוילכע ערליכע שכנים!

ווער זענען דא די 'דתן ואבירם'!?!...

קודם, בעפאר די עצם נושא, דארף מען אלעמאל קוקן, ווער זענען דא די שדכנים!?

דאס דארף אלעמאל זיין די ערשטע זאך אויפ'ן געדאנק, מי ומי ההולכים, מי ומי הבוחשים בקדירה.

מ'קען רעדן פון די פרומע און ערליכע קהילה בישראל. אבער ווער זענען דא אונטערן פארהאנג באהאלטן, ווער זענען די 'בעלי אינטערעסן', ווער זענען דא די חברה וואס זוכן אויף יעדן אופן צו ברענגען פרישע שכנים אין קרית יואל!?

זענען דאס אידן מיט ערליכע אינטערעסן וואס מיינען כבוד שמים, און האבן סיי וועלכע דאגה פארן עתיד, און לטובת כלל ישראל, אדער זענען דאס יחידיים פון 'מחנה מגושמים', שלוחי הסמ"ך מ"ם, וואס ארבעטן פאר'ן

שרייבן פאר א ציבור איז א גרויסע אחריות.

שוין לאנגע יארן, מדי שבוע בשבוע, בעפאר מיר הייבן אן צו שרייבן דעם מאמר געבן מיר צדקה, באגלייט מיט א באזונדערע תפילה 'שלא נבוש ולא נכלם ולא נכשל', 'היה עם פיפות שלוחי עמך בית ישראל', 'שלא יאמר מינו דבר שלא כרצונינו'. באגלייט מיט א באזונדערע תפילה אז מיר זאלן האבן סייעטא דשמיא צו ארויסגעבן דיבורים וואס זאלן נאר זיין כרצונם.

יא, עס איז א מציאות, אז יעדער שרייבער כהיום איז א שליח ציבור, ער רעדט בשם הציבור, ער ברענגט דעם דעת הציבור.

דער שרייבער איז א משפיע, יא, ער 'מאכט' דעם דעת הציבור, ער 'בויט' אויף א 'דעת הציבור', ער ברענגט פארן רבים געדאנקען וואס צו רעדן און וואס צו טראכטן.

ווי שטארק דארפן מיר אלע מתפלל זיין פאר די שרייבערס אז זיי זאלן האבן די זכ'י צו געבן פאר'ן ציבור נאר ערליכע און אויסגעהאלטענע רעיונות.

א נייעס שרייבער, איז נישט קיין הוגה דיעות

בפרט היינט ווען דאס יונגווארג, אינגעלייט, אינגע פרויען, בחורים,

מיידלעך, אלעס ליינט... מ'ליינט אויסגאבעס, מ'ליינט מכל הבא ליד, און יעדער וואס האט נאר א 'טעכנאלאגישן פעדער' אין די האנט איז כהיום א רבי, א רב, א משפיע, (א 'סעלעבריטי' אויפ'ן היינטיגן שפראך) אפגעזען פון זייער פערזענליכן מצב...

גראדע, פארגאנגענע וואך, פרייטאג פארטאגס פרשת יתרו, אריינקומענדיג אין ביהמ"ד הגדול אין קרית יואל, האבן מיר באגעגנט א טייערן איד - נישט ווייט פון זיין א בן גבורות - און ער זאגט "כהאב געזען דעם מאמר איבערן 'דור חמישי' אין אמעריקע, 'דו' ווילסט 'מיר' זאגן וואס איך זאל טראכטן?! און וואס איך זאל מאכן מיין חשבון הנפש?! ניין, דו זאג נייעס, דו שרייב ווייטער די אנטוויקלונגען, און דעם חשבון הנפש לאז איבער פאר מיר אליין!..."

אוי ווי לעכטיג, אוי ווי זיס...

דער עלטערער איד זאגט דעם אמת, דער שרייבער זאל זאגן בלויז 'נייעס', און לאזן דעם ליינער 'טראכטן' אליין.

הייליג, לעכטיג.

וויפיל עגמת נפש וואלטן מיר געשפּאַרט ווען די שרייבער זאלן נישט זיין די 'הוגי דיעות' ביים ציבור'.

אבער כרגע, צו אונזער ווייטאג, איז דאס דער מציאות.

לאמיר האפן אז מיר זאלן מצליח זיין צו זאגן עטליכע אמת'ע ווערטער

יצר הרע 'רונדע דעם זייגער'?! און זענען מצליח זיך צו דרייען מיט א פאלשע מאסקע אויפן פינסטערן פרצוף.

ליידער איז דער מציאות אז די 'שדכנים', די 'ועצים רע', די וואס זוכן בכל אופן צו ברענגען די אנדערע קהלה נאנט צו קרית יואל, זיי מיינען נישט די רוחניות'דיגע תועלת נישט פון 'סאטמאר' און נישט פון 'וויזשניץ'.

ניין, ניין, זיי האבן נאך מעודם נישט געלייגט קיין פינגער אין קאלט וואסער צו סיי וואס האט מיט אידישקייט, מיט חינוך, מיט יראת שמים, מיט א דאגה פארן עתיד הדורות. אויב עפעס נאר פארקערט.

דאס זענען 'אפרוחים שלא נפתחו עיניהם', קינדערלעך וואס אויסער חלומ'ען פון 'געלט' און 'אמביציעס' ווייסן זיי נאכנישט אז אונזער עולם הרוחני האט נאך עפעס צו פארקויפן, און זיי האבן זיך געשטעלט אלס ציל צו פארוואנדלען 'קרית יואל המורחבת' - און דורך דעם גאנץ קרית יואל - אלס שטח הפקר פאר זייערע אמביציעס.

דער רבי האט אזויפיל געטון אין אמעריקע. אין ארץ ישראל, אין אנדערע מדינות בכל העולם כולו, ער האט געבויט קהילות, מוסדות, מפעלי צדקה וחסד, אויפגעטון לארץ ולדרים, מזכה געווען הונדערטער און טויזנטער אידן, אבער ער האט אלעס געלייגט אין איין נקודה: "אויב האב איך נישט קיין שטעטל האב איך גארנישט אויפגעטון אויף די וועלט".

עס ליגט נאך מער צווישן די שורות, וואס עס דארף - דערווייל - נישט ווערן ארויסגעשריבן ווערן ברבים.

אן אייגן שטעטל, כעין ארץ ישראל

אבער לאמיר רעדן אפן.

וואס איז די עיקר סיבה פארוואס קרית יואל איז באדראעט ווען ערליכע חשוב'ע שכנים ווילן קומען אזוי נאנט צו אירע גרעניצן?!... די תשובה איז זייער קלאר.

דער הייליגער סאטמארער רבי זלה"ה האט געוואלט האבן א שטעטל. פון דעם טאג וואס ער איז געקומען קיין אמעריקע, בשנת תש"ז, פון ווען ער איז געווען אין סאמערוויל ביי הגה"ק רבי מיכאל בער ווייסמאנדל זלה"ה, האט ער גערעדט אז ער וויל האבן אן אייגן שטעטל.

פון בעפאר תש"י ביז אלול תשל"ד, 25 יאר האט דער רבי אלעמאל עוסק געווען אינעם שטעטל, ער האט דאס אזוי שטארק געוואלט, ער האט דערויף געארבעט מיט אלע כוחות, און ער האט געזאגט דערויף אזויפיל לשונות, וואס דער סך הכל איז געווען אז ער שפירט אז אלע זיינע פעולות וואס ער טוט אויף די וועלט וועט נישט האבן קיין קיום אויב וועט ער נישט האבן אן אייגענע שטאט.

דער רבי האט אזויפיל געטון אין אמעריקע. אין ארץ ישראל, אין אנדערע מדינות בכל העולם כולו, ער האט געבויט קהילות, מוסדות, מפעלי צדקה וחסד, אויפגעטון לארץ ולדרים, מזכה געווען הונדערטער און טויזנטער אידן, אבער ער האט אלעס געלייגט אין איין נקודה: "אויב האב איך נישט קיין שטעטל האב איך גארנישט אויפגעטון אויף די וועלט".

בשנת תשט"ז האט דער סקווערער רבי ז"ל מייסד געווען א שטעטל אין ניו יארק. עס איז אים אויך נישט אנגעקומען לייכט, מיט זייער אסאך מסירות נפש, שווערע מיליאנען חובות, אומצאליגע עגמת נפש מבית ומבפנים, ביז ער האט מצליח געווען אז עס איז געווארן א 'שיכון סקווירא'. דער סקווערער רבי האט געשטעלט גדרים וסייגים מי ומי ההולכים, ועד היום הזה, כמעט 70 יאר שפעטער זענען די טויערן היבש פארזיגלט, כדי

אז דאס שטעטל זאל בלייבן כפי רצון המייסד, אפגעזונדערט אפילו פון אנדערע ערליכע אידישע קהילות.

במשך די נאכפאלגנדע יארן האט מרן רביה"ק מסאטמאר זלה"ה, עטליכע מאל ארויסגעברענגט זיין 'קנאת סופרים', און דאס חשיבות פונעם סקווערער שטעטל, וואס האט מצליח געווען צו קענען בויען אן אייגענעם 'אינזל' על אדמת אמעריקע, אפגעטיילט 'בין ישראל לעמים', און אויך "בין ישראל לישראל".

עס האט דערציילט הרה"ח ר' מענדל גרשון שווארץ ע"ה, אז אויף די עלטערע יארן האט ער זיך געוואלט ארויסציען פון די ישיבת כרכים קשה, און ער האט געוואלט לעבן רואיג במנוחה אין א אידיש שטעטל, איז ער אריינגעגאנגען אל הקודש פנימה צו כ"ק רביה"ק מרן ז"ע, ווען דער רבי איז אהיימגעקומען פון בהי"מ ד שפעט נאכמיטאג, און ער האט זיך שואל עצה געווען מיטן רבי'ן צי ער זאל זיך ציען קיין שיכון סקווירא, וואס איז דעמאלטס געווען דער ערשטער חסיד'ישער ישוב אין ניו יארק.

אינמיטן איז אריינגעקומען די רביצין ע"ה, און זי הערט ווי ר' מענדל גרשון זאגט פארן רבי'ן "כ'ויל זיך ארויסציען דארט, צו קענען זיך אויסלעבן די עלטערע יארן"... האט זי פארשטאנען אז ער וויל זיך ציען קיין ארץ ישראל, האט זי זיך אנגערופן "ר' מענדל גרשון, איר פלאנט טאקע צו גיין וואוינען קיין ארץ ישראל?". האט זיך דער רבי אנגערופן "כעין ארץ ישראל"...

ר' מענדל גרשון האט טאקע אזוי געטון און ער האט געוואוינט זיינע לעצטע יארן אין שיכון סקווירא...

דער אויסדרוק האט גערעדט פאר זיך וואספארא אויסנאמליכע חשיבות עס האט ביים רבי'ן פארנומען דאס מייסד זיין א ישוב אויסער די שטאט, אפגעזונדערט, על טהרת הקודש, א זאך וואס דער רבי אליין האט אלע יארן משתוקק געווען דערצו, ביז ווען בסוף ימיו האט ער דאס דערלעבט צו זעהן אין אונזער הייליג שטעטל קרית יואל.

ווער עס איז באקאנט, עד היום איז דער סוד ההצלחה פון 'שיכון סקווירא' מיט איר אייגנארטיגקייט - די שווערע הארעוואניע וואס ווערט אריינגעלייגט איבער די 'הבדלה' 'בין ישראל לישראל'. זאל יעדע אידישע קהילה זיך בויען און פארברייטערן ימין ושמאל תפרוצי, נהרא נהרא ופשטי', אבער 'מיין ווינקל' לאז אומבארירט.

"מאנס" איז א הייליג שטאט, שייך, חסיד'יש, הערליכע תורה ווינקלען איבער די גאנצע שטאט.

אבער, עס איז אויך היינט א מקום פאר כל צרוע וכל זב, יעדער פורץ גדר וואס זוכט צו אנטלויפן פון סיי וועלכע דעת תורה, און וויל אנגיין מיט פריקת עול איז 'מאנס' וגלילות" א מקום מוכשר.

ווי געשריגן, אויב קרית יואל זאל זוערן ווי 'מאנס'.

טאטע אין הימל, מיר זאלן באהיטן ווערן פון די מחשבות נוראות.

קרית יואל "לשמי ולזכרי"

ווען אונזער הייליגער רבי האט אזוי משתוקק געווען אויף א שטעטל, ווען ער האט זיך געבעטן צו די אויסגעמוטשעטע עסקנים אז זיי זאלן נישט אויפגעבן, און ממשיך זיין צו זוכן א שטעטל נאך אלע דורכפעלער, האט ער זיך ארויסגעגעבן מיט לשונות וואס מ'האט נישט געהערט פון אים קיינמאל בעפאר "איך דארף א שטעטל "לשמי ולזכרי".

"איך האב שוין געטון פאר יעדן, מתי אעשה גם אנכי לביתי".

דאס שטעטל האט דער רבי געוואלט פאר זיך, פאר זיין קהילה, פאר זיין רצון, פאר זיין דעת תורה, פאר זיינע הדרכות, פאר זיין השפעה, מתי

אעשה גם אנכי לביתי.

נאך די אלע אויסטערלישע פעולות וואס דער רבי האט געטון פאר כלל ישראל, איז געווען גאר א 'חידוש', קרית יואל איז לשמו ולזכרו: אעשה גם אנכי לביתי!

צו פארזיכערן מיין הארעוואניע אויף אייביג!

מיר האבן געהערט אין די טעג עדות נאמנה פון צוויי עקסטערע אדרעסן, צוויי משפחות יקות צווישן סאטמארע חסידים, די קינדער פון הרה"ח הישיש רבי הערש אלימלך ווערצבערגער הי"ו, און די קינדער פון הרה"ח ר' דוד פנחס ראזענבערג ע"ה.

זיי זענען ביידע געווען צווישן די ערשטע סאטמארע חסידים וואס האבן זיך ארויסגעצויגן וואוינען קיין מאנסי, בערך תשכ"ו לפ"ק. אין יענע יארן איז נאך מאנסי געווען א קליין ישוב.

זענען זיי דעמאלטס אריין אל הקוש פנימה צו מרן רביה"ק מסאטמאר זלה"ה פרעגן אין וועלכע מוסד זיי זאלן שיקן די קינדער, צי אין די איינציגסטע חסיד'ישע מוסד וואס איז דאן געווען אין מאנסי, וואס דער וויזשניצער רבי ז"ל האט מייסד געווען, אדער אין די ליטווישע מוסד 'בית דוד'.

צו זייער שטוינונג האט דער רבי געהייסן שיקן די קינדער אין די ליטווישע 'בית דוד'.

דער רבי האט דאס מסביר געווען אז אויב וועלן זיי גיין לערנען אינעם חסיד'ישן מוסד וועלן זיי זיכער ווערן נמשך נאכ'ן רוח המוסד, און די קינדער וועלן פארבלייבן חסידים פון יענע קהילה. משא"כ אז זיי וועלן גיין אין 'בית דוד' וועלן זיי דארט עוסק זיין בתורה, אבער זיי וועלן זיך אלעמאל שפירן פרעמד, זיי וועלן אלעמאל געדענקען אז זיי זענען אנדערש, און נישט ווערן נשפע פונעם מהלך המוסד.

איבריג צו זאגן אז זיי האבן געפאלגט דעם רבי'ן, זיי האבן געשיקט אין 'בית דוד', און משפחת ווערצבערגער, און משפחת ראזענבערג, האבן זוכה געווען אויפצושטעלן חשוב'ע משפחות וואס זענען לשם ולתפארת חסידי סאטמאר עד היום הזה, צווישן זיי חשוב'ע מרביצי תורה בשיבה"ק.

דאס איז א גאר טיפע נקודה, א עצה עמוקה פון א מנהיג ישראל.

צומאל איז א גרעסערע חשש צו זיין נאנט מיט טייערע ערליכע אידן, מיט די נקודות וואס זיי זענען אנדערש, וואס דאס ברענגט אז מ'שפירט נישט קיין הבדלה, און מ'ווערט שנעל נמשך, און דערנאך לאזט מען אפ דעם דרך פון די אייגענע עלטערן.

משא"כ מיט'ן פרעמדן, מיט'ן ליטוואק, מיט'ן מאדערנעם, ולהבדיל א"א הבדלות, מיט'ן גוי, ווילאנג יענער ווערט באטראכט אלס 'אנשים מפורדים', זיי זענען אנדערש ווי אונז, קערט מען קיינמאל נישט אן מיט קיין טיפן קשר, און מ'ווערט נישט נשפע.

רירן דעם רבי'נס ווינקל, הוי זהיר בהחלתי!

"דער רבי האט געוואלט האבן זיין ווינקל".

פון א פערזענליכן בליק מעגן מיר זאגן אלס הקדמה.

אונזערע ווייטערדיגע ווערטער האבן א יסוד איתן.

בחסידי ה' האבן מיר זוכה געווען צו לערנען די סוגיא פון 'קרית יואל' בעיון, מיר האבן זוכה געווען צו פארברענגען הונדערטער שעות מיט די גיבורי כח עושי דברו וואס האבן עוסק געווען מיטן רבי'ן צו בויען אן אייגן שטעטל - אדער זיי לערנען מפי כתבם - צווישן זיי: הרה"ח ר' עזריאל גליק משב"ק ע"ה, הרה"ח ר' משה אייזענבערג ע"ה, הרה"ח ר' משה הכהן גליק ע"ה, הגה"ח ר' בן ציון יאקאבאוויטש ז"ל, הרה"ח ר' אברהם יעקב הכהן

גלאנצער ע"ה, להבחל"ח הרה"ח ר' חיים הערש ליימזידער הי"ו, ועוד, און מיט סיעתא דשמיא האבן מיר שוין זוכה געווען צו ארויסגעבן פיר בענדער ספרי 'קרית מלך רב' איבער דעם השתלשלות פון דעם רעיון, פעולות, און אויפבו פון די שטאט קרית יואל.

עס איז קלאר בלי שום ספק וואס דער רבי האט געוואלט, און וואס ער האט באגערט, און פארוואס ער האט זיך אזוי מוסר נפש געווען צו וועלן האבן אן אייגן שטעטל.

אזוי אז עס איז קיין שום ספק נישט אז ווער עס לייגט צו א האנט צו ברענגען קיין קרית יואל סיי וועלכע קהילה, סיי וועלכע קרייז וואס איז נישט דרכם והנהגתם אויסגעבויט לויט'ן ספר הקדוש 'יואל משה', און די גאנצע משנתו והוראותיו הברורה פון רבי'ן ז"ע אין יסודות'דיגע הלכות והשקפות, דער שפילט מיט פייער!

דער נעמט די עבודה און יגיעה פון רבינו הקדוש כל ימיו עלי אדמות, און ער מאכט דאס חרוב!

יא, עס איז אמת, דער רבי האט נישט פארלאנגט אז יעדער וואס קומט קיין קרית יואל זאל זיין א סאטמארער חסיד.

דער רבי האט געלאדענט פארשידענע חשוב'ע רבנים צו קומען וואוינען קיין קרית יואל, און עפענען אייגענע בתי מדרשים.

דער רבי האט נישט דייקא געוואלט אז יעדע מנין ראש השנה אין קרית יואל זאל מוזן זאגן ביי ונתנה תוקף 'בנפשו יביא, יביא לחמו', און אפילו נישט זאגן 'ה' מלך' ביי שלש סעודות, דאס איז אים אויך נישט געגאנגען אין לעבן...

דעם רבי'ן האט נישט געשטערט א מנין אויף 'נוסחא אשכנז' אין קרית יואל, אבער מאכן 'מוצאי שבת פאר'ן זמן פון רבינו תם' איז ביי אים געווען פייער!
דעם רבי'ן האט נישט געשטערט אן 'אראפגעבויענע היטל' אין קרית יואל, אבער גיין מיט 'אייגענע האר' איז ביי אים געווען פייער!
דעם רבי'ן האט נישט געשטערט א בענדל אויף די רעכטע זייט היט, אבער 'לערנען הומש רש"י מיט מיידלעך' איז ביי אים געווען פייער!

דער רבי האט יעדן געלאדנט צו קומען קיין קרית יואל, ווייל ער האט געוואלט אז דאס זאל זיין א מקום צו וואוינען פאר יעדן ערליכן איד.

אבער קיינמאל האט דער רבי נישט געוואלט אוועק געבן זיין הנהגה, זיין דעת תורה, זיינע החלטות, זיינע הוראות, פאר קיינעם אויף די וועלט.

דעם רבי'ן האט נישט געשטערט א מנין אויף 'נוסחא אשכנז' אין קרית יואל, אבער מאכן 'מוצאי שבת פאר'ן זמן פון רבינו תם' איז ביי אים געווען פייער!

דעם רבי'ן האט נישט געשטערט אן 'אראפגעבויענע היטל' אין קרית יואל, אבער גיין מיט 'אייגענע האר' איז ביי אים געווען פייער!

דעם רבי'ן האט נישט געשטערט א בענדל אויף די רעכטע זייט היט, אבער 'לערנען הומש רש"י מיט מיידלעך' איז ביי אים געווען פייער!

ועוד ועוד.

די יסודות הדת וואס דער רבי האט אראפגעשטעלט, און ער האט דערויף לוחם געווען דאס איז געווען עפעס פון וואס ער האט זיך נישט גערירט.

און וועגן דעם האט ער געוואלט א שטעטל, פאר דעם האט ער געוואלט גיין מחוץ לעיר, ווייל ער האט געוואלט האבן זיין ווינקל, ער האט געוואלט האבן זיין מקום וואס דארט איז ער דער מרא דאתרא, דארט ווערט אויסגעפירט זיינע פסקים, דארט ווערט אויסגעפירט זיין דעת תורה עד קצה האחרון.

אך און וויי איז פאר די נערים המנועים וואס זענען פארנומען מיט כל מיני הסתות, צו ברעכן דעם רצון צדיק, און שטערן זיין הארעוואניע עלי אדמות, און זיי טרויען זיך צו באהאלטן אונטערן שלייער פון ערליכע קהלות קדושות בישראל, צי ס'זאל זיין וויזשניץ, צי אנדערע, וואס ווילן בכלל נישט די מחשבות זרות פון די קליינקעפלידיגע משלחים.

"ויואל משה" בלייבט פוסק אחרון!

פאר ווער עס וויל בעסער פארשטיין איז כדאי אריינצוגיין אין פרטים. די הייליגע שטאט קרית יואל איז אין א פאזע בליעה"ר ווען מ'רשט זיך, ווי געזאגט, צו האבן אין אירע גרעניצן גאנץ בקרוב "צען טויזנט אידישע משפחות" בליעה"ר.

די צען טויזנט משפחות כולם כאחד, זענען סרים למשמעתם פון ספר הק' "ויואל משה" אלס פוסק אחרון.

די צען טויזנט משפחות, זענען בעניני אמונות ודעות, ריין פון ציונות, ריין פון אגודה, און

ווייל נאר וויסן אויף יעדן ריר, יעדע הלכה, יעדע מנהג, וואס דער רבי האט געהאלטן".

די צען טויזנט משפחות, זענען אונטער א 'דעת תורה', א רבנישע אויטאריטעט, וואס פירט די שטאט לויט די דערמאנטע הוראות, און דער דעת תורה פון רביה"ק ז"ל איז קובע אין יעדן תחום.

די צען טויזנט משפחות, זייער שחיטה, דאס פלייש וואס מ'עסט, אלע הידורים און חומרות, איז לויט דעם רבי'נס הוראות, למהדרין מן המהדרין. זייער עירוב איז למהדרין מן המהדרין.

זיי האבן די הוראות אין מקוואות למהדרין מן המהדרין לויט די חומרות והידורים פון רביה"ק מסאטמאר זלה"ה.

איבער 60% תושבי קרית יואל גייען אנגעטון מיט לבושי צניעות הבגדים און קאפ-צודעק לויט די הוראות פון הייליגן דברי חיים ז"ל. און דאס איז וואס איז ארויפגעקוקט און געשעצט אין די שטאט קרית יואל.

די צען טויזנט משפחות, זענען אינמיטן א גאר ריזיגע איבערגאנג ווען לבושי צניעות ביי די תלמידות, און עס גייט יעצט אריבער ביי די אינגלעך, דאס ארויפצוברענגען למעלה למעלה אויפ'ן העכסטן סטאנדארט.

יא, קרית יואל איז א שטאט וואס אין תשפ"ה קען מען נאך זאגן הויך בריש גלי אז מ'זעט כמעט נישט אין קיין איין בית המדרש שע"י קהילה אז א מאן-דהו זאל זיך טרויען ארויסצונעמען א טמא'נע בלי אין ביחמ"ד.

די צען טויזנט משפחות, שפירן זיך באשיצט, דירעקט צו אומדירעקט, אונטער דעם כח הנהגה פון דעם מרא דאתרא קדישא הדין, און די גיבורי כח עושי דברו, וואס האלטן א פולע קאנטראל אויף אלע עניני כשרות, לייך-

מאטריאל, און כל מרעין בישין, און יעדע פירצה וואס קען זיך נאר אריינכאפן ווערט באהאנדלט צו האלטן די "חומות העיר" בקדושה ובצניעות אויפ'ן העכסטן אופן.

און דאס איז נאר מעגליך וויבאלד דער געשטעל און געבוי פון די שטאט איז אויסגעהאמערט אויף 'סאטמארע פרינציפן', וואו די הוראות פון רבי'ן ז"ע זענען נר לרגלם און זענען מחייב די סאמע גאנצע שטאט.

תחומין למעלה מעשרה

אסאך פרעגן:

וואס איז די סכנה ווען עס קומט א נאנטער ערליכער שכן?!

בסך הכל איז די רעדע פון ערליכע אידן, פרומע אידן, מיט געוויסע 'קליינע' שינויים: זיי האלטן נישט דער זמן פון 'רבינו תם', מ'פאלגט נישט דעם 'ויואל משה' מיט 'לימוד תורה לבנות', אביסל אנדערש די גדרי הצניעות, א צווייטע דעת תורה בנוגע אגודת ישראל, וכדו'.

און נאך איין זאך: ווען מ'זאגט אז "דער רב האט גע'פסק'עט, דער דיין

האט געהייסן", קען מען זאגן און ענטפערן "מיין רב האלט אנדערש".

און אט דאס איז דער יסודות'דיגער חילוק.

די תשובה איז זייער קלאר.

דארט וואו עס איז דא איין

קלארע דעת תורה, דארט בלייבט

אידישקייט אימבארירט, דארט וואו

דארט וואו עס איז דא איין קלארע דעת תורה, דארט בלייבט אידישקייט אימבארירט, דארט וואו עס איז נישטא קיין עירובי תחומין, איז געענדיגט די סוגיא!
דער רבי ז"ל האט געבויעט א שטעטל ווייל ער האט געוואלט פארזיכערן אז "זיין" ירושה בלייבט ארגינעל.
פופציג יאר שפעטער חודש שבט תשפ"ה איז דער "ויואל משה" נאך אלץ דער פוסק אחרון אויף קרית יואל והגלילות.

עס איז נישטא קיין עירובי תחומין, איז געענדיגט די סוגיא!

דער רבי ז"ל האט געבויעט א שטעטל ווייל ער האט געוואלט פארזיכערן אז "זיין" ירושה בלייבט ארגינעל.

פופציג יאר שפעטער חודש שבט תשפ"ה איז דער "ויואל משה" נאך אלץ דער פוסק אחרון אויף קרית יואל והגלילות.

נהרא נהרא ופשטי'!

יעדע קהילה קדושה בישראל איז הייליג און טייער, מיט זייער ירושה מיט זייער מסורה. און זיי דארפן פארזיכערן אז זייערע קינדער און

אייניקלעך זענען ממשיך דעם וועג.

אבער, מ'דארף לייגן עירובי תחומין...

כל זמן אז א 'חסידות' מאכט זיכער נישט צו גיין אין די תחומין פון א ברודער, אדער א קרוב משפחה, בו בזמן ווען עס זענען נישטא קיין שום

חילוקי מנהגים והשקפה, פשוט אלס מענטשליכע געפיל נישט צו טשעפענען יענעם גשמיות'דיגע גרעניצן, איז זיכער אז מ'דארף רעספעקטירן אנדערע

קהילות וואס זענען געבויעט אויף פעלזן פעסטע יסודות בעניני אמונות ודעות, וחילוקי הלכה והשקפה.

קרית יואל איז יעצט דא אין א מערכה צו פארזיכערן אז דאס בלייבט א פאקט לעד ולנצח! און דער רבי ז"ע וועט בלי ספק מכיר טובה זיין יעדן

איינעם וואס פארזיכערט אז זיין אייגן ווינקל, זיין אייגענע שטאט וואס ער האט אויפגעשטעלט מיט מסירות נפש און די לעצטע כוחות, פארבלייבט

ווייטער "די ויואל משה ווינקעלע".

און דאס פארקערטע אויף פארקערט, ח"ו.